

Nr. 10.

A' FELS. R. CSÁSZARNAK ÉS A. KIRÁLYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Kelt Bétsben Keddén Februariusnak 4-ik napján,
1800-ik esztendőben.*

Béts:

Az Erdély országai Guberniumnál Concipistái hivatalban lévő Méltóságos Hallerkői Grof Haller István Urat, Alsó Fejér Vármegye' Fő Ispánnya' vá tenni méltóztatott Felséges Urunk:

Nagy Británna:

A' Consul Bonaparte' békefég'-ajánló levele az Anglus Királyhoz, az Angliai Minister' Grenville' valószíza a' Frantzia Külső dolgokra ügyelő Ministerhez, és a' Király' nevében a' Consul' békefég'-ajánló levelére tétetett Ki-nyilatkozta-

tás, a' magok valóságok szerént és egészben lefordítva, egymásután így következnek: — „

„*Frantzia Respublika.*

„*Nép'-Felsősége. Szabadság. Egyenlőség.*

„*Bonaparte, a' Respublika' Első Consulja, ö Felségéhez, Nagy Britannia' és Irlándia' Királyához:*

„*Páris, Nivos' 5 dikénn, a' Resp. 8-dik eszt. ben (26 Déc. 1799.)*

„A' Frantzia nemzetnek kívánsága által a' Respublika' első Status-tisztviselőjévé rendeltetvén, illendőnek tartom hivatalomra való lémpésem' alkalmatosságával azt, hogy Felségedet arról egyenesen magam tudósítsam.

„Hát már annak a' hadakozásnak, a' mely 8 esztendőktől fogva a' vilagnak minden részeiben pusztit, semmi végének nem kell e' lenni? Nintsen e' semmi útja a' költsönös meg-egyezésnek?

„Hát azoknak a' két leg pallérozattabb nemzeteknek Európában, a' melyek sokkal nagyobb erővel bírnak, mint sem a' mennyi az ő batorságokra és függetlenségekre meg-kivántatna, a' kereskedés béli belső és házi valóságos boldogságot, fel kell e' tovább is a' képzelődésben álló árnyék nagyságnak áldozniok? Egyik sem érzi e' kettőjük között, hogy a' meg-békéllés éppen olyan ditsőséges mint szükséges dolog?

„A' Felséged' szive nem lehet idegen ezen hajlandóságtól, ugy mint a' ki egy szabad nemzetten uralkodik, olyan törekedéssel, hogy azt boldoggá tegye.

„Felséged ezen ki-nyilatkoztatásban tsak egyedül azt az egyenes indulatból való kívánságot fogja szemlélni, a' mely szerént én egy közönséges békellégnek meg-fundáltathatódására, egy nyilvános, siető, és azoktól a' formálításoktól egészen meg-vált lépést akarok tenni, a'

mely formálítások talám a' gyenge Státusok' más-
tól való függéseiknek pálásolásokra, szükségesek,
hanem az erős Státusok között tsak annak bizony-
ságaúl szolgálnak, hogy ők egymást költsönösen
meg-tsalni kívánnyák.

„Frantzia Ország és Anglia, az ő erejekkel
való visszafélés által, minden nemzeteknek sze-
rentsétlenségére még fokáig késleltethetik a' ma-
gok egész el-erőtlenüléseiknek szempillantatját :
de tsak ugyan el-merem én azt mondani, hogy
minden ki-palléroztatott nemzeteknek állapotjuk
(fatumjuk) hozzá tsatoltatva vagy on ezen hada-
kozás' végéhez, a' mely az egész földet el-borí-
totta.“

„Felségednek

„Bonaparte.

* * *

„Az Anglus Minister' Válofsza :

Doring-street. 5. Jan. 1800.

„Uram!

„Én az Urtól ide által küldetett két leveleket
vettem, és azokat ő Felségének elibe terjesztet-
tem. Mivelhogy ő Felsége semmi fundamento-
uát nem látja annak, hogy attól a' külső Státu-
sokkal való traktálás béli formától, a' mely Eu-
ropában rég-ólta bé-vétettette vagy on, el kellene
állani: ehez képest én olyan parantsolatot vettem,
hogy az ő Felsége nevében az ide zárva lévő hi-
vatal szerezént való Válofszt külgyem által az Urhoz.
Szerentsémnek tartom Uram nagy tisztelettel ma-
radni.

„Az Urnak

„Alazatos szolgája

„Grenville.

* * *

A' Király' nevében tétetett Válofsz :

„A' Király az állandó tsendességnek Európá.

ban való vízfza-állítódása iránt gyakori bizony-
ságait mutatta a' maga ahoz való igaz szív béli
hajlandóságának: a' hafzontalan és tsalfa ditsös-
ségre való vágyódás, soha ötet hadakozásra fel
nem indította. Semmire egyébre az által nem
tézélozott, hanem, hogy minden jobbágyainak
jussát és boldogságát védelmezze.

„Tsak az ő jussaik' és boldogságok' védel-
mezése végett verte ő Felsége vízfza azt a' meg-
támodtatást, melynek nem volt ingerlője: és ép-
pen ezen fundamentomos ok által kénteleuittetik
még arra, hogy tsatazzék. Nem remélheti, hogy
ez a' kéntelenség el-hárítottána azzal, ha a' mos-
tani szempillantatban alkudozásba botsátkozna is
azokkal, a' kik egy ujjantoni revoluzió által
Frantzia országban az országló hatalomnak tete-
jére helyheztelődtek: mivelhogy az ő véllek való
ily alkudozásokból, a' közönséges békeflégnek
nagy és kívánatos tárgyára nézve, semmi való-
sággal hafznos következés nem szármozhatik,
mind addig, mig világoson ki nem fog az nyilat-
kozódni, hogy azok az okok, a' melyek a' hada-
kozást szülték, és a' melyek azt ennyire nyuly-
tották, 's-magokat többször mind egyfzer meg-uj-
jitották, lenni meg-szüntenek.

„Az a' Systema, a' melynek Frantzia ország
minden mostani szerentsétlen eseteit igasságoson
tulajdonítja, éppen az, a' mely Európának több
részeit, egy hófzsu, pusztító, és a' pallérozott
nemzetek között sok idő-ólta nem ismértetett há-
boruba bonyolitotta.

„Ezen Systemának ki-terjesztése, és minden
más meg-lévő Országlásformáknak ki-irtása vé-
gett, költettek és patsékoltattak-el, esztendöröl
esztendőre, példa nélkül való szerentsétlenségek
között, Fr. országnak segedelem kút-fejei. Ezen
pusztító vak indulatnak áldoztattak-fel lassan-las-
san, Belgium, a' Szövetséges Belga tartományok,
és a' Helvétziai Kantonok (az ő Felsége régi ba

rátjai és szövetségesei). Német ország meg-pu-
 zított; és Olofz ország, noha már most az ő
 törvénytelen birtokosaiknak kezeikből ismét ki-
 ragadtatott, a' ragadozásnak és határ nélkül va-
 ló fejtelenségnek volt néző helye. Maga ő Felsé-
 ge, tulajdon országa' függetlenségének és fenn-
 állásának védelmezése végett, igen terhes há-
 borut kénytelenített ki-állani.

„Mind ezeknek az inségeknak pedig nem csak
 Europa volt a' theátruma; ezek, a' világnak leg-
 távolabb lévő részéire is ki-terjesztették mago-
 kat, még az olyan országokra is, a' melyek a'
 mostani háborúnak theátrómától mind fekvések-
 re nézve oly távolvalók, mind egyéb környülál-
 ásaikra nézve annyira különbözök voltak, hogy
 talám még csak a' lételet sem tudták ezen hada-
 kozásnak; midőn azonközben magokat annak
 minden undokságaiba hirtelenséggel belé kevered-
 ve lenni szemléték.

„Valameddig egy ily Systema a' maga ere-
 jében meg-maradand, valameddig egy hatalmas
 és számos nemzetnek vere és kintsei, ezen Syfte-
 mának védelmére vesztegettetődhetnek: mind ad-
 dig, mint már a' tapasztalás meg-bizonyította,
 csak a' nyilvános hadakozás lehet a' mi az el-
 len való oltalmazó eszközünk. A' legforma-sze-
 rént-valóbb Kötések, még eddig, csak azt a' szol-
 gálatot tették, hogy az ellenségnek, új útakat ké-
 szítettek a' külömb-külobb meg-támodáfokra; és
 csak egyedül a' hathatós ellentállásnak közön-
 hetni azt, a' mi Európában még eddig a' tulaj-
 donnak bátorságos állapotjából, a' személyes sza-
 badságból, a' társaságos rendből, és az Istentisz-
 teletnek szabad gyakorlásából, meg-maradott.

„Ezen fontos tárgyaknak bátorságos állapot-
 ban való további fenn-állhatások felől tehát,
 semmi bizodalmat nem helyhezteshet ő Felsége
 egy tsupa ígélet-tételbe, a' békefféges hajlandó-
 ságnak egy tsupa meg-határozatlan ígérésébe. V

lakik még eddig egymásután Frantzia országnak segedelem kút-fejeit Európának semmivé való tételére fordították, mind ezek ilyen előre való igéreteket tettek: azonban pedig mind ezek minden különbség nélkül a' leg elsönn kezdve, az ő utánok következett *regulátorok* által, alkalmatlanoknak lenni hirdették arra, hogy a' másokkal való barátságot és békefféget fenn-tarthassák.

„Igaz az, hogy az ő Felsége öröme nagy fog annak szemlélhetésénn lenni, hogy a' veszedelem, a' melynek az ő Felsége' és Szövetségesei' birtokai oly hosszú időkig ki-tétetve voltak, el-enyésztett; hogy az ellent-állásra való kéntelenségnek el-enyésztése felölli bizonyos lehet lenni; hogy a' bünnel és inséggel tölt ily sok esztendő alatt való tapasztalás után, Frantzia országban végezetre a' jobb principiumok vettek hatalmat; és hogy az Oriási ditsöflég-szomjuhozásnak projectomai, és a' rontásra czélozó minden plánumok, a' melyek még a' társasági rendet is veszedelemmel fenyegették, végezetre el-hagyattak: hanem, egy ilyen változásról való meg-gyöztetés, akár mely igen meg-egyező légyen is az az ő Felsége kívánságaival, tsak a' tapasztalásnak és a' történő dolgok' szemmel látható bizonyos vóltoknak lehet az ő resultatumjok.

„Egy ilyen változás' valóságának és állandóságának leg bizonyosabb és leg természetibb zállqga, annak a' *Dynastianak* (a' Királysági Következésnek) helyre-állittatása lenne, a' mely az országot oly sok idők alatt, belölről boldoggá tette, kívülről pedig tiszteletben tartattatta. Egy ily történetre tsak egy szempillantat kívántatik, mely azonban a' békeffégnek és alkudozásoknak akadályait, minden idökre el-háritja; ez által Frantzia ország a' maga régi birtokainak és határainak minden ellen mondás nélkül való bírása felölli bizonyossá tétettene, és ez a' békeffég iránt

mind azoknak bizonyos zálogul szolgálna, a' kik ezt most más útakon módokon keresni kén-
telenitetnek

„Hanem akármely kívánatos lehetne is Fran-
tzia orszagra és az egész világra nézve egy ilyen
történet: nem köti ő Felsége tsakugyan a' tar-
tós és fundamentomos békeffégnek lehetőségét
minden egyéb módokat ki-szorítva tsak ehez. —
Telyefféggel nem akarja ő Felsége Frantzia or-
szágnak azt, hogy mitsoda Orzáglás-formájának
kelleffék ő néki lenni, sem pedig azt, hogy mi-
tsoda kezekbe kelleffék nékie egy oly hatalmat,
a' mely egy nagy és hatalmas nemzetnek kor-
mányozására kivantatik, le-tenni.

„Ő Felsége egyedül tsak a' maga' és Szöve-
tségeffei' birtokairól, 's-Europának bátorságban va-
ló maradásáról, szorgalmatoskodik. Ha azt által-
látándja ő Felsége, hogy ez a' bátorság valamely
más út-mód által lábra állittathatik, t. i. vagy
úgy, hogy az, az ő Országának belső állapotjá-
ból, a' mely belső állapot a' veszedelemre alkal-
matosságot adott volt, szármozhaffék, vagy pe-
dig hogy akármely más egyéb környülállásokból
is, a' melyek ugyan azon tzelra vezérelhetnek,
következheffék ez a' bátorság: így tüzes indulat-
tal kapni fog ő Felsége azon az alkalmatosságon,
hogy Szövegségeffeiivel az egyátaljában való és
közönséges békeffég' meg-kélzülésének eszközei
iránt, egyetérttsen.

„Szerentsetlenségre, még eddig semmi ilyen
bátorság nintsen jelen. Semmi nintsen, a' mi ke-
zességeül szolgálna azon fundamentomos principi-
umoknak, a' melyek szerént az orzáglásnak foly-
tattatni kellene. Simmi olyan okossággal meg-
egyező indittó ok nintsen, a' mely által az ujj
Orzáglás-formának állandosága felöll meg lehet-
ne gyözödni. Ilyen állapotban, semmi egyéb vá-
lofztás nem marad fenn ő Felségének, hanem tsak
az, hogy más Hatalmasságokkal egyet-értve ezt

az igazságos és oltalmazásban álló hadakozást tovább is folytassa, a' melyet ő Felségének, sem a' maga jobbágyai' javokhoz viseltető buzgosága, azon a' határon, a' melyre a' hadnak kezdete alkalmatosságot szolgáltatott volt, túl nyulytani, sem pedig azt addig, míg a' tsendesség, függetlenség, és a' Constitutzió, bátorságba nem helyezettődhettek, félbe szakasztani, soha meg nem fogják engedni." — "

„Grenville.

„A' Külső dolgokra ügyelő Ministerhez Párisba. Dowling-Streetből, 3. Jan. 1800.

* * *

Frantzia Ország.

Egy Párisi Ujjság-levél azt mondja, hogy a' következő Emigránsok, u.m. Marquis Colbert, a' ki 1789-ben a' Polgári-katonaságot az ország' odahagyására vette volt, hogy abból egy Frantzia ország ellen tsatázó Légiót formáljon, továbbá 4 Obersterek, a' régi Királyi seregeknek 2 Brigáderoffai, 3 Püspökök, 2 Diplomátikusok, és 6 idős tengeri katona tisztek, *Antibes* mellett *Croi-de-Caignéhez* oly utasítással szállottanak-ki, hogy Déli Frantzia országban a' Contrarevolucziónak organizálását vegyék munkába, és mindenek felett azonn igyekezzenek, hogy a' *Banaparte'* jó embereit halythassák, a' magok' pártjokra.

Si es, ubi es? — Ilyen deák elmés kérdést raggattak volt ki a' napokban Párisnak utza-falaira, a' melyre az adta volt az alkalmatosságot, hogy a' Conservator Senátus' Præselle Sieyes, néhány napokig friss levegő-szivás végett ki-menven, az alatt találkoztak olyanok, a' kik azt hirdelték volt el, hogy ő az Orzágló-szék' rendelésére, árestáltatott, és egy várba arestomba küldett legyen. Ezt a' hirt még a' Consulok is mel-

tónak tartottak arra, hogy az officiális Ujjságban nyilvános hirdetés által hazug költeménynek lenni ki-jelentették. — A' hirnek el-terjedése után *Sieyes* is nem soká ismét vizsgálta tervén Párisba, közönségesen meg mutatta magát a' felölle szorgalmatoskodó Publicumnak.

Azt írják Bonaparte Consulról, hogy mikor foglalatosságai között alkalmatlankodnak néki a' látogatók, minden hivatlanokat Egyiptommal szokott meg-kinálni. Azt szokta kérdezni tőlök: hogy nem volna e' kedvek Egyiptomba menni? mert különben nintsen ideje a' beszélgetésre.

A' Daubenton' temetése nagy pompával, és egészzen a' leg ujjabb temetési rendelkezések szerént és keserves ruhákban ment véghez. — A' koporsó Porphirból volt készítettve, és egy rend felett nagy virág-házba két magoss Bízám-fák közzé egy olly állásra volt ki-tétettve, a' melynek gráditsai élő virágokkal voltak meg-rakattatva. A' meg-hólnak mej-képe, egy el-tsonkitott hegyü oszloponn szemléltetett, a' mely a' koporsó felibe volt fel-állítottatva. A' leg elsőbb rendű tudósokból álló halotti hisérő sereg, itt gyülekezett ölfize. A' meg-hólnak ditséretére Professor *Lacpede* tartott egy beszédet. A' Botanicus kertben egy árnyékos fákkal bé-növve lévő halmonn egy szép templom készítettett, a' melynek belső részei Gobelin-izönyegekkel voltak bé-borítottatva, és pompáson meg volt világosítottatva. A' virág-házból ebbe a' templomba kísértetett a' holt-test. Itt *Fourcroy* mondott még egy utolsó halotti oráziót, mely után a' készzen lévő sirba bé-eresztett a' kóporfó. — Ez a' templom tsak a' jelen való halotti ceremóniára volt készítettve. A' Státus-Tanáts tagjainak még nintsen temetési gyász ruhája, hanem, ez is nem soká ki fog rendelődni, hogy milyen legyen.

Olofz Ország.

A' hazájokat a' Respublika el-alvása után oda hagyott Romai Pátriótáknak jofzágaik, foglaltatnak. Ilyen Pátrióták a' többek között *Duca-Bonelli*, és *Piranesi* testvérek.

A' Nelson Admirál' emlekezetére Romában, ugy nevezett *Columna Rostrata* (oszlop) emeltetik, azoknak a' mesterségi miveknek barátjaiktól, a' melyeknek Romában lett maradhatása, néki köszöntethetik: — az Ankonai gazdag 'Sidók pedig 30 ezer forintokat gyülytöttek öfzfze, annak a' Gen. *Frölich*' vezérlése alatt lévő seregnek számára, a' mely a' kereskedésnek ezen nevezetes helyét meg-szabadította az anarchia alóll.

Swétzia.

Az Orosz és Swéd Udvarok között való mostani nagy égyelléget meg lehet itélni tsak az itt következő környülállásokból is:

A' volt Párisi Swéd Követ Báró *Stael*, nem hogy vissza menne, mint eleinten hire volt, a' maga Követségi helyére Párisba: hanem már most még a' mind eddig Párisban volt Swéd Követségi Ágens *Brinkmann* is haza hivattatott onét. — Orosz Császári Oberster *Rabinin* Stockholmba érkezett Pétersburgból, és ajándékba hozta a' még tsetsemő Korona Printznek az Orosz Sz. *András* Rendet, a' melynek a' Princz a' Császártól Ritterévé neveztetett. A' Rend' czimereit Déc. 24-dikém közönséges audentziánn adta által a' nevezett Oberster a' Swéd Királynak; ő Felsége pedig a' Kard-Rendnek Komendátorságával tisztelte-még az Oberstert. — Hasonló kegyelmességeknek jeleit vette kevéssel ez előtt a' Swéd Korona Printz' születetésének alkalmatosságával Swéd Oberster *Möllenswört* az Orosz Udvarnál, a' ki is a' Swétziai Seraphinus Rendet vivén Stockholmból a'

Királytól az Orosz Császári Korona örökösnek Sándor Nagy Hertzegnek ajándékba, a' Rend' czimereinek által adásákor a' Máltai Rend' Ritterjévé neveztetett, 's-azzal együtt egy 1000 Rubel esztendőnként való jövedelmü Komenturával is meg ajándékozott a' Császári Felségtől. —

A' jó egyességben való lételen kívül, melyet mindenek bizonyítanak, ujj egyezések felett való alkudozásokat is kezdettenek a' két Udvarok egymásközött.

Prussia.

Déli Prussiából írják, hogy ott igen nevezetes természeti tünemény szemléltetett légyen Napkelet felé az egenn: Reggeli 8 óra-tájiban három Napok jöttek-fel, a' melyeknek szemlélői igen szép formában bámulták a' természetet. Még 7 óra tájiban egészszén tiszta volt az ég: az után homályosabb kezdett lenni; 8-tzadfélkor Napkeletre három tűz-oszlopok emelkedtek-fel, melyek között a' középső majd az ég' közepéig ért; a' két mellette valók, egy-harmad-részszel voltak kisebbek; a' középső a' valóságos naptól, ezek pedig két melleleg való napoktól formáltattak. Mind a' hármaknak fele részek világosabb volt, mint a' másik felek; oly tiszták voltak, mint az égő tűz; a' teteje mindeniknek hegyess volt.

Ilyen három napok szemléltettek volt tavaly is Aostában; ilyeneket látott *Hevelius* is 1674-ben Prussiában Marienburgban; a' mely utolsó esztendőben olyan hideg követte ezen látást, hogy Danzignál keresztül fagyott a' tenger-öböl.

Elegyes Levelek.

Prágában a' mult Jan. 26-dikánn az ifju *Italsky* Hertzegnek a' Generalissimus Hertzeg *Italsky* fiának, a' Kurlandi Hertzeg' egyik leányával

való mátkasági innepe tartattotott; az öfzse-ke-
lés 3 hónapokra fog véghez menni.

Londonban, az ott erőssen folyani szokott mód
szerént; nagy fogadások tétettek a' *Loyd* Kávé-
házban, az iránt, hogy Jan. 30-dikára fegyver-
nyúgvás fogna lenni Anglia és Frantzia országok
között. — A' környülállások nem ezt mutat-
ják.

Páris:

Gen. Brüne ilyen szokkal fejezte-ki a' Stá-
tus-Tanátsban magát, mikor a' Chouánok ellen
való fő vezérséget fel-válolta: — „Mint Státus
Tanátsos, mint Generális, kedveskedésül vezzem
az első Consul által lett valófztatódásomat. A'
köteleffég, melyet ő ezen valófztása által előmb-
b-án, terhes: hanem hasznos is. Egyeffégre venni
a' Frantziákat, akár mely lett légyen is az ő előb-
beni gondolkodássok; meg-verekezeni azokkal, a'
kiket okosság által meg világositani nem lehetett;
meg-botsátani az el-tévedetteknek: ezek lesznek,
az én foglalatosságaimnak principiumai. Minden-
kor szemeim előtt leszen nékem az, hogy a'
gyengeség, ellensége a' mérséklettségnek, éppen
ugy, mint az álhatatosságának; és hogy az volna
az, a' mi veszélyt okozhatna a' Respublikának.
A' Napnyugoti Frantzia országai meg-tévedett em-
berek, térjenek visszáz a' hazához. de ugy tér-
jenek visszáz ő hozzá, mint engedelmes fiuk.“

Hogy már most el is kezdődtenek légyen a'
Chouánok és Respublikánusok között való öfzse-
tsapások, meg tettszik Gen. Hedouvillének *Angers*
ből 13. Jan. irt leveleből, melyben ilyen szokkal
ír a' Hadi Ministerhez: — „Egy 600 fejből álló
Chouáns csoport Souillanshoz szállott volt meg
Niv. 13-dikánn (11. Jan.), oly tzelezással, hogy
rekrutázzon azonna' vidékenn: hanem, Gen. Tra-
vet, még jókor észébe vévén a' dolgot, reá ütött
ezen csoportra, el-vett száznál több puskát, és

magok között a' Chouánok között is el fogott néhányakat." — (Ezt az officiális Ujjság írja).

Consul *Bonaparte* egy levelet küldött a' Helvétziai Országgló ízékhez, a'-felől tévén ötet bizonyossá, hogy Frantzia ország tiszteletben fogja tartani Helvetziának függetlenségét, melyhez képpelt a' Frantzia Kormányfzék belé nem fog avatkozni semmi a' féle változásokba, a' melyek Helvétziában, a' politikai Státus' állapotjára nézve elő fordulhatnak. — Ez a' levél kedves érzékenységet okozott a' Helvétusoknak,

A' Constitutzió' védelme alóll ki-vétetett, és a' Gen. Brúne' intézetei alá botsáttatott 4 Nanyugoti Departamentomokban, melyeknek neveik Élzaki partok, Ille és Vilain, Morbihan, és Alsó Ligeris, olyan szélesen ki terjedő hatalom adott Brúne fő vezérnek, hogy, ha a' szükség kívánni fogja, halállal való büntetést is rendelhet.

A' Párisi Ujjságokra nézve ilyen rendelése jött-ki a' Consuloknak: — „

„A' Párisi Politzia meg nem engedi több Ujjságoknak fenn-állását ezen városban, azoknál, a' melyek így neveztetnek: *Moniteur Universel*, *Journal des Debats et Decrets*, *Journál de Páris*, *Bien-Informé*, *Publiciste*, *Ami des Loix*, *Clef des Cabinets*, *Citoyen François*, *Gazette de France*, *Journal des Hommes Libres*, két féle *Journal du Soir*, *Journál des Defenseurs de la Patrie*, *Décade Philosophique*, a' tsupán tudományokkal, mesterségekkel, litterátúrával, kereskedéssel, hirdetményekkel, &c. bajoló Journáloknak folytatások is, mind meg engedtetik.

Erdély.

Kolosvárról 13. Jan. — „

„Itten semmi nevezetes ujságaink nintsenek, de vagyon havunk olly nagy, mellyre az emberek nem emlékeznek, az ujj elztendő napján,

és az után vagy két nap, olly igen erős hidegünk volt, mint taválly, és ezt követvén valami lágyulás, olly rettentő hó esett, hogy igen sok új házaknak-is fedelei le törtenek; tsak amúgy hevernek imitt amott a' le dült házak fedelei, mely sokakra nézve, ilyen tél viz idejen második égés, mások tanulván a' sok Izomoru történeteken, le hányták ház-Fedeleikről a' havat; és udvaraikról ki hordották, mellyből olly nagy hó rakások, és halmak lettenek, hogy noha városunknak szép tágos uttzai vagynak, de még is két szekér, vagy szán, bajoson mégyen egymás mellett. “

Tudósítás.

Egy illy tzimü munkát akarok Németből Magyarra fordítva kevés bővitéssel ki-adni. *Holt-nak láttzók' meg elevenítése módja.* Hogy ez meg lehet, meg mutatta azt, egyéb elevenítő társaságokat el halgatván a' Londoni emberiség Társasága, a' mely is tsak két esztendő alatt 2175 személyeket támofztott fel, és ezekkel 's többekkel 1796-ban közönséges zászlós processliot járt Londonnak uttzáinn. Meg mutattya még azt egyéb a' könyvbe elő hordott történeteken kívül egy Párisi erővel férjhez adott, azután meg holt, és eltemettetett; de akor éjjel, az előbbeni kedvesétől, a' sir-ásó segítségével fel-ásott, 's azután meleg dörgölések, kedves jajgató szavak között felélesztett, és kedves élesztőjével Angliába által ment személy: kinek füle-dobját az esmeretes kedves hangok meg rázván (mivel ez az érzékenység leg utollyára és igen későn hal el) figyelmeztellégbe ejtették az egész machinát, és végre életre is hozták. Hogy egy illyen könyv szükséges legyen minden rendü embernek, főképpen pedig Papnak, a' kihez minden, ujjonnan történt dolgot leg hamarébb be-visznek, és Borbélynak minden

láttya. Az elő fizetős érette csak tiz garas, hogy könnyen meg lehessen szerezni. Veheti minden hasznát; mert nem patikai szerekkel megy véghez a' fel-elvenites. A' következő Urakat kérem nemzetjek' szeretetiért, az elő fizetés bé-szedésére, és mentől hamarebb *Franconn* való bék. Adésére, hogy a' nyomtatványok számát meg-lehessen határozni; minden nyoltzadik jutalomul adódik. A' munka már egészfzen kész; csak nyomtatni kell. Kérettetnek: Debretzenben T. T. Kotsi István Ur és a' N. Collégium érdemes Seniora, Enyeden T. T, Bodola Janos Prof Ur. B. Fűreden T. T. Vásárhelyi Sam. Ur. Gyöngyösön T. T. Bonis János Ur. Györben a' N. Káptalan T. T. Káplánya Privarits Ferentz Ur. Gyulán T. T. Nagy István Ur. Kalotsán T. T. Piarista Mészáros Ur, Kartzagon Szikszai Dániel Ur, Ketskémethen N. N. Saátor Péter és T. T. Kallós Moyses Prof. Urak. Kolosváron T. T. Szatthmáry Pap Mihaly Ur. N. Körösön T. T. Fodor Gerson Ur. Lossontzonn T. T. Rátzkevi Prof. Ur. Miskoltzon a' Ref, Prof. Ur. Pápan T. T. Márton Istv. Prof. Ur. S. Patakon T. Tóth Pápai Mihály Orvos Doktor Ur. Pesten T. T. Báthori Gabor Ur, Sopronban T. T. Raits Ur. Szigetenn T. T. Gáti István Ur. N. Váradonn T. T. Szaklányi Sigmund Ur. Maros Vásárhelyt T. T. Zilaji Samuel Ur. H. M. Vásárhelyt Bodatz Pál Notárius Ur. Vespemben Ns Fejér Janos Ur Kalmár. Igen kedvesen veszem, ha a' nyomtatványok' szállítás módját is meg írják az Urak.

A' *Magyar Mineralogia* ki hirdetésekór némely nagy érdemü Uraktól meg szollittattam az iránt, hogy a' természet Historiájának egyéb részeit is adnám ki magyarul: Szinte készzen voltam már egyik részével, midön egy helyről levelet veszek, a' mellyben azt irták, hogy a' természet egész historiáját ott kinvánták volna ki dolgozni, és okonn a' munkát oda ajánlottam által. Még

egynehány nyomtatvány vagyon a' Mineralogiából, ha kinek kivántatik szolgálók véle. Ezen kívül jelentem, hogy a' M. Mineralogiából egy jo paquet el tévejedett a' nyomtatványok széllyel küldésekor Debretzen és Erdely között, a' kinnél vagyon kérem méltoztasson Pestre f. Szombathy Sámuel Doktor Urhoz fel küldeni, a' fel hozó ott meg fogja kapni fáradsága jutalmát. Azok is méltoztassanak valahogy kézhez küldeni, a' kiknél még el-adi valók vagynak.

Az Orvosok' fejének a' Görög Hippokratesnek Magyar nyelvonn való ki-dolgozásával is nem sokára készzen leszek: örömet kívánnék most előre tsak a' számárol tudósítatni a' vevőknek. A' fordítás bizonyal egyezőbb az eredeti Görög munkával, mint az eddig akarmelley nyelvre lett fordítások. Irtam Tatában, N. Komárom Varmegyében

Zay Sámuel N. Komárom
Varmegye' rendes Orvos.

A' Levél' adresse legyen:
p. Nefzmély

Tata.

* * *

A' vad Sáfrán (Németül *Safflor*, Deákul *Carthamus Tinctorius* Linn.) a' mellyet ekkorig Török Országból hordattak magoknak a' festők, most már Magy. Országon is böven terem, és még bövebben termene, ha nagyobb gondviselés vólna reája, és szép pénzt tsinálhatnának belöle a' Magy. gazdák, jobb is vólna a' Török Országi vad sáfrannál. — A' kiknek vagyon, vigyék bé a' jövő szentgyörgynapi Debreczeni Vásárra, Statter és Nagy Jósef Bécsi Kereskedő Urakhoz, a' kik annak mázsáját 60 R. forintokonn meg venni mindenkor készek lesznek.